

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди

Кафедра освітології та інноваційної педагогіки

Людмила Рибалко, Чжоу Мінь,

Ло Юаньвень, Дар'я Овсюк

ВИХОВАННЯ ЕСТЕТИЧНОГО СМАКУ В МАЙБУТНІХ МУЗИЧНО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти у галузі знань

02 Культура і мистецтво спеціальність 025 Музичне мистецтво, у галузі знань

01 Освіта/Педагогіка спеціальність 014 Середня освіта (музичне мистецтво)

Харків 2022

Рецензенти: **Лупаренко С.Є.**, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри освітології та інноваційної педагогіки Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди;

Фомін В. В., доктор педагогічних наук, доцент, декан факультету мистецтв Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди.

*Затверджено до друку редакційно-видавничою радою
Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди
(протокол № 11 від 01 березня 2022 року)*

Р81 Людмила Рибалко, Чжоу Мінъ, Ло Юаньвень, Дар'я Овсюк.
Виховання естетичного смаку в майбутніх музично-педагогічних працівників у закладах вищої освіти. Методичні рекомендації до самостійної роботи здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти у галузі знань 02 Культура і мистецтво спеціальність 025 Музичне мистецтво, у галузі знань 01 Освіта/Педагогіка спеціальність 014 Середня освіта (музичне мистецтво). Харків : ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2022. 24 с.

Методичні рекомендації складено до вибіркової дисципліни «Виховання естетичного смаку в майбутніх музично-педагогічних працівників у закладах вищої освіти», що інтегрує знання й уміння з теорії виховання і музичного мистецтва та розширює уяву про роль і місце засобів вокальної майстерності в саморозвитку естетичних смаків здобувачів вищої освіти мистецького напрямку професійної підготовки. Під час самостійної роботи рекомендовано ознайомитися з тематичним планом, структурою дисципліни, змістом, запропоновано виконати завдання, що містять елементи порівняльного характеру освітніх систем КНР та України. Наведено критерії оцінювання, посилання на рекомендовані джерела.

Рекомендовано для китайських та українських здобувачів вищої освіти мистецького напрямку, науково-викладацьких працівників, вихователів, музичних керівників.

ЗМІСТ

Пояснювальна записка	4
Мета, завдання, результати навчання	5
Тематичний план навчальної дисципліни	6
Структура навчальної дисципліни	11
Зміст самостійної роботи	12
Завдання для самостійної роботи	15
Оцінювання навчальних досягнень з навчальної дисципліни	19
Рекомендовані джерела	20

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Розвинутий естетичний смак не тільки допомагає майбутнім музично-педагогічним працівникам створювати навколо себе естетичне середовище та відчувати насолоду від краси, а й слугує запорукою їхньої успішної самореалізації. Сформовані естетичні компетентності працівників музично-педагогічної сфери включають стійкі інтереси до музичної освіти, сприйняття та адекватне оцінювання прекрасного на основі розвинених естетичних смаків, здійснення естетичної діяльності, почуття задоволення професією і самовизначенням, вихованість і високий рівень естетичної культури.

Вибіркова дисципліна «Виховання естетичного смаку в майбутніх музично-педагогічних працівників у закладах вищої освіти» розширює уявлення здобувачів вищої освіти щодо шляхів, напрямів, засобів виховання естетичного смаку під час професійної підготовки майбутніх музично-педагогічних працівників у закладах вищої освіти. Зміст дисципліни розкриває виховний потенціал вокалу, його засоби, форми та методи навчання.

Створені авторами методичні рекомендації до вибіркової дисципліни презентують матеріали вибіркової дисципліни, розкривають напрями самостійної роботи здобувача, пропонують для самоосвіти джерела із досліджуваної проблеми. У теоретичному модулі 1 викладено загальну інформацію про виховання естетичного смаку майбутніх музично-педагогічних працівників на прикладі КНР та України та подано інформацію про музику як засіб естетичного виховання. У практичному модулі 2 – конкретні прийоми, форми та методи використання засобів вокальної майстерності для розвитку естетичного смаку, порівняно досвід їх використання в КНР та Україні.

Методичні рекомендації складено на основі аналізу зібраних матеріалів до дисертацій Чжоу Мінь «Виховання естетичного смаку в майбутніх музично-педагогічних працівників у закладах вищої освіти Китаю засобами вокальної майстерності» та Ло Юаньвень «Формування готовності до творчого самовираження майбутніми музично-педагогічних працівників у закладах вищої освіти Китаю засобами естрадної музики».

МЕТА, ЗАВДАННЯ, РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Метою вибіркової дисципліни **«Виховання естетичного смаку в майбутніх музично-педагогічних працівників у закладах вищої освіти»** є сприяння формуванню здатностей здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі музичної професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування системи інтегрованих художньо-естетичних знань з теорії, історії музики, педагогіки та виконавства та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Завданнями вибіркової навчальної дисципліни «Виховання естетичного смаку в майбутніх музично-педагогічних працівників у закладах вищої освіти» є формування таких компетентностей, як-от:

ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 7. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК14. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

СК1. Здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності.

СК2. Здатність створювати та реалізовувати власні художні концепції у виконавській діяльності.

СК3. Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва.

СК17. Здатність застосовувати традиційні і альтернативні інноваційні технології музикознавчої, виконавської, композиторської, диригентської, педагогічної діяльності.

Результати навчання:

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Виховання естетичного

смаку в майбутніх музично-педагогічних працівників у закладах вищої освіти» здобувачі першого (бакалаврського) рівня вищої освіти здатні:

ПРН1. Демонструвати артистизм, виконавську культуру та технічну майстерність володіння інструментом (голосом) на належному фаховому рівні під час виконавської (диригентської) діяльності.

ПРН4. Аналізувати музичні твори з виокремленням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту.

ПРН13. Вміти здійснювати педагогічну діяльність.

ПРН14. Використовувати на професійному рівні методи та прийоми викладання гри на інструменті / вокалу /диригування / теорії, історії музики / композиції.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МОДУЛЬ 1. Теорія виховання естетичного смаку майбутніх музично-педагогічних працівників у закладах вищої освіти

Тема 1.1. Суть поняття «естетичний смак музично-педагогічних працівників» в науковій літературі.

Естетичне виховання у структурі процесу виховання, його мета. Дефініція «естетичний смак» у теорії та практиці естетичного виховання. Суть поняття «естетичний смак музично-педагогічних працівників» у науковій літературі. Суттєві ознаки естетичного смаку музично-педагогічних працівників: розвинена естетична свідомість і глибокі переконання, потреби відбирати й сприймати красиве; виявлення позитивних емоцій й відчуття витонченого; естетичні знання та уміння оцінювати й позиціонувати естетичну культуру, прийняту за нормами краси й моралі; здатність до виявлення гарного стилю, красивих манер; інноваційне виконання музичних творів. Естетичний смак з точки зору акмеології.

Тема 1.2. Структурно-функціональні складники, критерії і показники рівнів сформованості естетичного смаку музично-педагогічних працівників.

Структура естетичного смаку музично-педагогічних працівників: естетичне сприйняття, естетичні почуття, естетичні судження, естетична діяльність, естетичні знання й уміння. Критерії сформованості рівнів естетичного смаку музично-педагогічних працівників у науковій літературі – досвід виконання та слухання музики; естетична обізнаність у музичному мистецтві; уявлення про жанрово-стилістичні особливості музичного мистецтва; усвідомлення ціннісних аспектів музики; розвиненість музично-естетичного сприймання та розуміння музичних образів; стійкий інтерес до явищ мистецтва й дійсності; високий ступінь розуміння виховних можливостей музики; знання, уміння і навички, необхідні для здійснення морально-естетичного виховання засобами музики; творчий підхід до теоретичної й практичної діяльності. Рівні сформованості естетичного смаку музично-педагогічних працівників та їхні характеристики (високий, середній, низький).

Тема 1.3. Нормативна освітня база КНР та України з питань виховання естетичного смаку учасників освітнього процесу.

Основні нормативні документи, в яких визначено мету, завдання, шляхи естетичного виховання молоді в КНР та Україні: Закон «Про вищу освіту» (КНР, 2016), Закон України «Про вищу освіту» (Україна, 2019), «Закону про вчителів КНР». Положення про мистецьку школу (2018), Комплексна програма художньо-естетичного виховання у загальноосвітніх та позашкільних навчальних закладах (2004) України. Основні положення та ідеї, відображені у зазначених документах, що відбивають місце і значущість естетичного смаку в системі естетичного виховання. Основні напрями реформування музичної мистецької освіти в КНР та Україні.

Рекомендації нормативної бази КНР, що надаються освітянам з виховання естетичного смаку. Оптимізація структури підвищення кваліфікації професійних викладачів мистецької освіти. Співпраця між мистецькими ЗВО та школами: взаємне працевлаштування та двосторонній обмін з учителями

мистецтва в початкових і загальних середніх школах. Створення професійних команд вчителів мистецтва. Організація студій відомих викладачів естетичного виховання в ЗВО. Стимулювання науково-викладацького складу ЗВО до професійного самовдосконалення. Створення системи оцінювання професійних звань вчителя відповідно до особливостей естетичного виховання.

Тема 1.4. Виховний потенціал засобів вокальної майстерності.

Музика як засіб естетичного виховання особистості. Педагогічні та музичні методи у вихованні естетичного смаку. Вокальне мистецтво як синтез слова і музики в системі музичного мистецтва. Засоби естетичного виховання вокалістів: твори мистецтва, особистісно-педагогічна майстерність викладача, індивідуальні здібності. Засоби вокальної майстерності. Вокальне або співацьке дихання. Естрадне звукоутворення. Звуковедення. Вокальне інтонування. Артикуляція. Використання музично-технічних засобів. Співацька постава та сценічний рух. Сценічний грим і сценічний костюм. Педагогічна та акторська майстерність. Репертуар. Музична терапія.

МОДУЛЬ 2. Практика виховання естетичного смаку майбутніх музично-педагогічних працівників у закладах вищої освіти КНР та України

Тема 2.1. Виховання естетичного смаку в майбутніх музично-педагогічних працівників у процесі вокальної підготовки

Вокальна підготовка майбутніх музично-педагогічних працівників як фактор виховання естетичного смаку. Особливості підготовки вокалістів у закладах вищої мистецької освіти КНР. Науково-дослідна робота в галузі музичної освіти, «подвійна кваліфікація» педагогічних працівників, практичне виховання професійних здібностей здобувачів, співпраця ЗВО та роботодавців. Виховання естетичної свідомості, естетичної обізнаності, естетичного усвідомлення учнів у навчанні вокальній музиці.

Тема 2.2. Зміст виховання естетичного смаку в майбутніх музично-педагогічних працівників у закладах вищої освіти.

Нормативні документи закладів вищої мистецької та педагогічно-мистецької освіти, що відбивають виховання зміст і напрями виховання

естетичного смаку майбутніх музично-педагогічних працівників: освітньо-професійні програми, навчальні плани, робочі навчальні програми і силабуси обов'язкових та вибіркових навчальних дисциплін. Загальні та спеціальні дисципліни навчального плану. Основні навчальні предмети, що вивчаються вокалістами: музична теорія, сольфеджіо, піаніно, китайська та іноземна історія музики, команда хору, аналіз музичної форми, педагогіка за професійним спрямуванням та ін. Професійні стандарти, що регламентують діяльність музично-педагогічних працівників в КНР та Україні.

Особливості змісту виховання естетичного смаку в майбутніх музично-педагогічних працівників у КНР. Спирання на традиції китайського народного співу, широке використання естрадного вокалу, використання в естетичній діяльності інноваційних методів і форм роботи, орієнтація на формування підприємницької компетентності для різнобічної самореалізації майбутніх працівників музично-педагогічної сфери. Поєднання професійної культури та естетичного виховання у підготовці майбутніх музичних працівників.

Тема 2.3. Методи і форми виховання естетичного смаку в майбутніх музично-педагогічних працівників у закладах вищої освіти.

Методи та форми виховання, які застосовуються для розвитку естетичного смаку в майбутніх музично-педагогічних працівників у закладах вищої освіти: лекції, вивчення підручників, перегляд навчальних відео, прослуховування навчальних аудіо записів з різних музичних стилів, використання онлайн-платформ, музичні прослуховування, конкурси талантів, культурні вечори, вокальні вправи, різноманітні музичні практичні майданчики, бельканто та етнічний спів, сольний спів, міжшкільні факультативи, кооперативне навчання у процесі викладання курсів вокальної музики, конкурси професійних навичок, короткострокові професійні обміни,

культурологічна рефлексія, самооцінка, створення естетичного та сприятливого освітнього середовища. Вибір методів виховання з урахуванням побудови освітньої траєкторії здобувача. Виховання естетичного смаку в майбутніх музично-педагогічних працівників засобами вокальної майстерності в закладах вищої освіти Китаю та України в умовах дистанційного навчання.

Тема 2.4. Творче використання досвіду виховання естетичного смаку в майбутніх музично-педагогічних працівників засобами вокальної майстерності в закладах вищої освіти Китаю та України.

Освітні орієнтири творчого використання досвіду виховання естетичного смаку в майбутніх музично-педагогічних працівників засобами вокальної майстерності в закладах вищої освіти Китаю та України: акмеологічний підхід у виховання естетичного смаку, навчання через дослідження, розширення змісту існуючих навчальних дисциплін та створення додаткових вибіркового дисциплін. Тенденції використання китайського досвіду в українському освітньому просторі з метою виховання естетичного смаку майбутніх музично-педагогічних працівників засобами вокальної майстерності: поліхудожній підхід у навчанні; широке використання цифрових технологій; взаємодія закладів загальної середньої освіти, закладів вищої освіти та роботодавців; організація конкурсів талантів та мистецьких фестивалів, преміювання переможців з метою розкриття інноваційних підходів до професійної самореалізації в обраній професії; створення неформальних студентських майданчиків, естетизація освітнього середовища (кампус, аудиторії, територія університету, безпечне перебування в ЗВО, сучасний рівень матеріального забезпечення, в тому числі ІКТ); активне використання досвіду інших країн, відкритість у співробітництві.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва теми	Денна форма навчання			Заочна форма навчання		
	Лекц.	Пр.	Сам.	Лекц.	Пр.	Сам.
МОДУЛЬ 1. Теорія виховання естетичного смаку майбутніх музично педагогічних працівників у закладах вищої освіти						
Тема 1. Суть поняття «естетичний смак музично-педагогічних працівників» в науковій літературі.	2		8	1		6
Тема 2. Структурно-функціональні складники, критерії і показники рівнів сформованості естетичного смаку музично-педагогічних працівників.	2	2	10	1	2	12
Тема 3. Нормативна освітня база КНР та України з питань виховання естетичного смаку учасників освітнього процесу.	2	2	8		2	12
Тема 4. Виховний потенціал засобів вокальної майстерності.	2	2	10	1	1	12
Разом за модулем 1	8	6	36	3	5	42
МОДУЛЬ 2. Практика виховання естетичного смаку майбутніх музично-педагогічних працівників у закладах вищої освіти						
Тема 1. Виховання естетичного смаку в майбутніх музично-педагогічних працівників у процесі вокальної підготовки.	2	3	12	2		12

Тема 2. Зміст виховання естетичного смаку в майбутніх музично-педагогічних працівників у закладах вищої освіти.	2	3	12		2	12
Тема 3. Методи і форми виховання естетичного смаку в майбутніх музично-педагогічних працівників у закладах вищої освіти.	2	4	12	1	2	18
Тема 4. Творче використання досвіду виховання естетичного смаку в майбутніх музично-педагогічних працівників засобами вокально-майстерності в закладах вищої освіти Китаю та України.	2	4	12	1	2	18
Разом за модулем 2.	8	14	48	4	6	60
Усього	16	20	84	7	11	102

ЗМІСТ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Модуль 1. Теорія виховання естетичного смаку майбутніх музично педагогічних працівників у закладах вищої освіти.

Тема 1.1. Суть поняття «естетичний смак музично-педагогічних працівників» в науковій літературі.

Питання для самостійного вивчення:

1. Наукові підходи (акмеологічний, аксіологічний, ресурсний, діяльнісний, культурологічний) до проблеми виховання естетичного смаку музично-педагогічних працівників;
2. Вимоги до організації неперервного виховання естетичного смаку музично-педагогічних працівників.

Тема 1.2. Структурно-функціональні складники, критерії і показники рівнів сформованості естетичного смаку музично-педагогічних працівників.

Питання для самостійного вивчення:

1. Показники високого, середнього, низького рівнів сформованості естетичного смаку музично-педагогічних працівників;
2. Знання й уміння естетичного смаку музично-педагогічних працівників.

Тема 1.3. Нормативна освітня база КНР та України з питань виховання естетичного смаку учасників освітнього процесу.

Питання для самостійного вивчення:

1. Основні нормативні документи, що регламентують виховання естетичного смаку у КНР;
2. Рекомендації нормативної бази України, що надаються освітянам з виховання естетичного смаку.

Тема 1.4. Виховний потенціал засобів вокальної майстерності.

Питання для самостійного вивчення:

1. Роль художніх та текстових творів мистецтва в естетичному вихованні майбутніх вокалістів;
2. Використання засобів вокальної майстерності у процесі самовиховання естетичного смаку майбутніх вокалістів.

Модуль 2. Практика виховання естетичного смаку майбутніх музично-педагогічних працівників у закладах вищої освіти.

Тема 2.1. Виховання естетичного смаку в майбутніх музично-педагогічних працівників у процесі вокальної підготовки.

Питання для самостійного вивчення:

1. Виховання естетичного смаку в майбутніх музично-педагогічних працівників у позанавчальній діяльності закладів вищої освіти
2. Практичне виховання естетичного смаку здобувачів у процесі вокальної підготовки.

Тема 2.2. Зміст виховання естетичного смаку в майбутніх музично-педагогічних працівників у закладах вищої освіти.

Питання для самостійного вивчення:

1. Народна, класична та естрадна музика у формуванні змісту виховання естетичного смаку в майбутніх музично-педагогічних працівників;
2. Співпраця мистецьких ЗВО та роботодавців в КНР та Україні: теорія та практика.

Тема 2.3. Методи і форми виховання естетичного смаку в майбутніх музично-педагогічних працівників у закладах вищої освіти.

Питання для самостійного вивчення:

1. Методи стимулювання та корекції поведінки людини у вихованні естетичного смаку в майбутніх музично-педагогічних працівників у закладах вищої освіти;
2. Дистанційні синхронні та асинхронні форми виховної роботи у вихованні естетичного смаку в майбутніх музично-педагогічних працівників у закладах вищої освіти.

Тема 2.4. Творче використання досвіду виховання естетичного смаку в майбутніх музично-педагогічних працівників засобами вокальної майстерності в закладах вищої освіти Китаю та України.

Питання для самостійного вивчення:

1. Практика реалізації акмеологічного підходу у вихованні естетичного смаку в майбутніх музично-педагогічних працівників засобами вокальної майстерності в закладах вищої освіти;
2. Застосування українського досвіду в китайському освітньому просторі виховання естетичного смаку майбутніх музично-педагогічних працівників.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

№ з/п	Тема	Завдання за темою									
1	Тема 1.1. Суть поняття «естетичний смак музично-педагогічних працівників» в науковій літературі.	Створення таблиці визначень поняття «естетичний смак музично-педагогічних працівників» у різноманітних наукових джерелах та аналіз основних поглядів на поняття на її основі.									
2	Тема 1.2. Структурно-функціональні складники, критерії і показники рівнів сформованості естетичного смаку музично-педагогічних працівників.	Індивідуальна робота зі створення схеми рівнів сформованості естетичного смаку музично-педагогічних працівників. Групова дискусія щодо наповненості індивідуальних схем.									
3	Тема 1.3. Нормативна освітня база КНР та України з питань виховання естетичного смаку учасників освітнього процесу.	Заповнити таблицю <table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr> <td>Країна</td><td>Назва нормативного документу</td><td>Коротко про виховання естетичного смаку</td></tr> </table>	Країна	Назва нормативного документу	Коротко про виховання естетичного смаку						
Країна	Назва нормативного документу	Коротко про виховання естетичного смаку									
4	Тема 1.4. Виховний потенціал засобів вокальної майстерності.	Робота в міні-групах. Здобувачі об'єднуються в групи по троє, вибирають засіб вокальної майстерності, описують його виховний потенціал.									
5	Тема 2.1. Виховання естетичного смаку в майбутніх музично-педагогічних працівників у процесі вокальної підготовки.	Створення порівняльної таблиці «Особливості підготовки вокалістів у музичних закладах вищої освіти КНР та України». Обговорення таблиці. <table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr> <td></td><td>Загальне</td><td>Унікальне</td></tr> <tr> <td>Китай</td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>Україна</td><td></td><td></td></tr> </table>		Загальне	Унікальне	Китай			Україна		
	Загальне	Унікальне									
Китай											
Україна											

6	Тема 2.2. Зміст виховання естетичного смаку в майбутніх музично-педагогічних працівників у закладах вищої освіти.	Підготувати пропозиції та їх обґрунтування щодо включення навчальних дисциплін до змісту курсу.
7	Тема 2.3. Методи і форми виховання естетичного смаку в майбутніх музично-педагогічних працівників у закладах вищої освіти.	Доповідь про результати власного дослідження з візуалізацією щодо міжнародного використання окремої форми або методу виховання естетичного смаку в майбутніх музично-педагогічних працівників у закладах вищої освіти.
8	Тема 2.4. Творче використання досвіду виховання естетичного смаку в майбутніх музично-педагогічних працівників засобами вокальної майстерності в закладах вищої освіти Китаю та України.	Стендова доповідь (представляється на платформі Padlet). На основі аналізу літератури створити пропозиції щодо використання іноземного досвіду в Україні та передачі вітчизняного до КНР у вихованні естетичного смаку в майбутніх музично-педагогічних працівників засобами вокальної майстерності в закладах вищої освіти.

Критерії оцінювання

№ з/п	Тема	Кількість годин	Максимальна кількість балів	Форми звітування	Критерії оцінювання
1	Суть поняття «естетичний смак музично-педагогічних працівників» в науковій літературі.	8	4	Заповнена таблиця	- охоплення усіх груп визначення поняття; - ясність та чіткість зроблених на її основі висновків.
2	Структурно-функціональні складники, критерії і показники рівнів сформованості естетичного смаку музично-педагогічних працівників.	10	4	Створена схема	- наповненість схеми та відповідність матеріалу; - різноаспектність аналізу; - обґрунтованість і доцільність пропозицій.
3	Нормативна освітня база КНР та України з питань виховання естетичного смаку учасників освітнього процесу.	8	4	Заповнена таблиця	- охоплення усіх рівнів освіти в обох країнах; - повнота представлення нормативного забезпечення на певному рівні освіти та у кожній країні.
4	Виховний потенціал засобів вокальної майстерності.	10	4	Аналіз у письмовому вигляді (документ Word)	- різноаспектність аналізу; - якість аналізу.
5	Виховання естетичного смаку в майбутніх музично-педагогічних працівників у процесі вокальної підготовки.	12	4	Заповнена таблиця	- охоплення усіх суттєвих схожостей та відмінностей підготовки у КНР та Україні; - обґрунтованість

					порівняльного аналізу.
6	Зміст виховання естетичного смаку в майбутніх музично-педагогічних працівників у закладах вищої освіти.	12	4	Перелік дисциплін і аналіз у письмовому вигляді (документ Word)	- повнота переліку; - якість аналізу.
7	Методи і форми виховання естетичного смаку в майбутніх музично-педагогічних працівників у закладах вищої освіти.	12	4	Розгорнутий план доповіді і презентація	- повнота розкриття теми доповіді в розгорнутому плані; - змістовність та ілюстративне оформлення презентації.
8	Творче використання досвіду виховання естетичного смаку в майбутніх музично-педагогічних працівників засобами вокально-мастерності в закладах вищої освіти Китаю та України.	12	4	Презентація/стендовий доповідь	- ясність, повнота, обґрунтованість у розкритті теми; - змістовність та ілюстративне оформлення презентації.
	Разом	84	24		

ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів здійснюється відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в ХНПУ імені Г.С. Сковороди» (нова редакція) [31] за 100-бальною (рейтинговою) шкалою ECTS. Оцінювання здобувачів вищої освіти є послідовним, прозорим та проводиться відповідно до встановлених процедур.

Види контролю: попередній, поточний, підсумковий, самоконтроль.

Форми і методи контролю: усне та письмове опитування, колоквіум, тестування, доповідь з презентацією, залік.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ЗА СИСТЕМОЮ ECTS [12]

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90 – 100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками.
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок.
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок.
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності.
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень балів знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з

		можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Базові

1. Дрожжина Н. В. Вокальне мистецтво естради: історія, теорія, практика : навчальний підручник для здобувачів ступеня магістра закладів вищої освіти культури і мистецтв III–IV рівнів акредитації зі спеціальності 025 “Музичне мистецтво”, спеціалізації “Музичне мистецтво естради” / Харк. нац. унів. мистецтв. Харків : Видавництво “Естет Принт”, 2019. 336 с.

2. Кушка А. Я. Методика навчання співу : посіб. з основ вокальної майстерності. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2010. 288 с.

3. Лозова В. І., Троцько Г. В. Теоретичні основи виховання і навчання : навч. посіб. / ХНПУ імені Г. С. Сковороди. 2-е вид., випр. і доп. Харків : «ОВС», 2002. 400 с.

4. Мурзай Г. М. Методика викладання вокалу. Методика викладання вокалу : навч.-метод. посіб. для магістрантів спец. «Музична педагогіка і виховання» / Г. М. Мурзай ; Держ. закл. «Луган. нац. ун-т імені Тараса Шевченка». Луганськ : Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2010. 178 с.

5. Рибалко Л. С. Методичні рекомендації до самостійної роботи з навчальної дисципліни «Теорія і методика виховання» для здобувачів освітньо-наукового ступеня «Доктор філософії». Харків : ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2020. 2-ге оновлене перевидання. 24 с.

6. Рибалко Л. С., Чжоу Мін. Оцінювання якості освітніх продуктів у процесі викладання теорії і методики виховання особистості. *Імідж сучасного*

педагога : електрон. наук. фаховий журнал. 2020. № 2 (191). С. 81 – 87.

7. Турчин Т. М. Методика навчання освітньої галузі «Мистецтво»: навч.-метод. посіб. Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2021. 281 с.

8. Ульянова В.С. Підготовка вчителів музичного мистецтва в Китаї як основа на традиційних китайських цінностях. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах* : зб. наук. пр. Запоріжжя : КПУ, 2021. Вип.78. С.257–260.

9. Фоломєєва Н. А. Виконавська майстерність естрадного співака: навч.-метод. посіб. Суми : ФОП Цьома С.П., 2021. 169 с.

10. Xie Fei, Kalashnyk Nataliia, Fan Zhenxuan, Mkrtychan Oksana, Hryhorenko Valeriia Chinese cultural values as a part of “Belt and Road initiative” project. Society integration education : IV Internet Scientific Conference (may 22-23 2020). 2020. P.376–387. URL : <http://journals.rta.lv/index.php/SIE/article/view/5040/4648>

Допоміжні

11. Іонова О. М., Лупаренко С. Є., Лахмотова Ю. В. Інтегрований підхід до естетичного виховання школярів у КНР. *Освітологічний дискурс : електрон. наук. фах. вид.* Київ, 2020. № 1 (28). С.143–154.

12. Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти : методичні рекомендації для викладачів груп забезпечення освітньо-професійних програм, галузь знань 01 Освіта/Педагогіка / укладачі: Боярська-Хоменко А., Ворожбіт-Горбатюк В., Собченко Т. Харків, 2021. 36 с.

13. Ло Юаньвень. Голосова культура і творче самовираження музично-педагогічних працівників в освітньому процесі. *Голос представників голосомовних професій : актуальні проблеми, досвід та інновації* : зб. наук. пр. І Міжнар. міждисципл. наук.-практ. конф. Харків : ХНПУ, 2019. С.66 –69.

14. Методика виховної роботи в закладах освіти. Методичні вказівки до семінарських занять та самостійної роботи студентів спец. 014 Середня освіта (Музичне мистецтво) / укл.: Скорик Т. В. Чернігів : НУЧК імені Т. Г. Шевченка.

2018. 96 с.

15. Овсюк Д. Р., Рибалко Л. С., Карась А. Г. Навчальний антикризовий тренінг в освітньому процесі для здобувачів вищої освіти в умовах воєнного стану в Україні. *Теорія та методика навчання та виховання* : зб. наук. пр. 2022. № 52. С.137–151.

16. Освітньо-професійна програма «Середня освіта (музичне мистецтво)», рівень перший (бакалаврський), галузь знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальність 014 Середня освіта (Музичне мистецтво). URL : http://smc.hnpu.edu.ua/files/Osvitni_programi/Osvitni_programu_bakalavr/2021_rik/Serednia_osvita_Muzychne_mystetstvo.pdf

17. Освітньо-професійна програма «Естрадний спів», рівень перший (бакалаврський), галузь знань 02 Культура і мистецтво, спеціальність 025 Музичне мистецтво. URL : https://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:X1y6pcEzNTQJ:https://ic.a.c.kharkov.ua/public_inf/op/2020/025_b_es.pdf&cd=2&hl=ru&ct=clnk&gl=ua&client=opera

18. Освітньо-професійна програма «Академічний спів» », рівень перший (бакалаврський), галузь знань 02 Культура і мистецтво, спеціальність 025 Музичне мистецтво. Харківський національний університет мистецтв ім. І.П. Котляревського, 2017. 19 с.

19. Освітньо-професійна програма «Естрадний спів» », рівень перший (бакалаврський), галузь знань 02 Культура і мистецтво, спеціальність 025 Музичне мистецтво. Харківський національний університет мистецтв ім. І.П. Котляревського, 2017. 19 с.

20. Професійна підготовка майбутніх педагогів: теоретико-прикладний аспекти : монографія / Боровець О. В., Бричок С. Б., Гудовсек О. А., Міщень О. М., Сойчук Р. Л., Третяк О. М., Яковишина Т. В.; за наук. ред. Р. Л. Сойчук. Рівне : О. Зень, 2021. 260 с.

21. Рось З. П. Особливості роботи з розвитку вокально-виконавської техніки естрадно-джазових співаків : навч. посіб. з метод. реком. Івано-

Франківськ : “СІМІК”, 2019. 66 с.

22. Соколова А. В., Сюелю Лі. Естетичний смак як наукова проблема. Час мистецької освіти. Мистецька освіта: пошуки та відкриття : зб. ст. VIII Всеук. наук.-практ. конф., 16–17 черв. 2020 р. : [у 2-х ч.] / Харків. нац. пед. ун-т імені Г. С. Сковороди ; [редкол.: В. В. Фомін (голов. ред.) та ін.]. Харків : ХНПУ, 2020. Ч. 1. С.10–19.

23. Теорія виховання : навч.-метод. посіб. / О. І. Башкір. Харків : ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2016. 96 с.

24. Фоломєєва Н.А. Опанування вокально-виконавських прийомів у класі естрадного співу: методичні рекомендації для здобувачів вищої освіти спеціальностей 014 Середня освіта (музичне мистецтво) та 025 Музичне мистецтво. Суми : ФОП Цьома С.П., 2021. 60 с

25. Фомін В. В., Кузьмічова В. А., Богачова-Білоус Т. Ю. Методичні рекомендації до курсу "Постановка голосу" : (для магістрів ден. та заоч. форми навч. вищ. пед. навч. закл.). Харків : ХНПУ ім. Г. С. Сковороди : Мітра, 2021. 49 с.

26. Chzhou Min. Spiritual-intellectual development of the personality in the conditions of nursing aesthetic taste in the future music-pedagogical employees of Ukraine and Chine. Духовно-інтелектуальне виховання і навчання молоді в ХХІ столітті : міжнародна колективна монографія / за заг. ред. проф. В. П. Бабича, проф. Л. С. Рибалко. Харків : Вид. Стилз Издат, 2019. С. 307–311.

Додаткові ресурси

27. Закон «Про вищу освіту» (КНР, 2015 р.). URL : <http://www.npc.gov.cn/npc/c30834/201901/9df07167324c4a34bf6c44700fafa753.shtml>

28. Закон України «Про вищу освіту» (2019). Розділ XI. Наукова, науково-технічна, мистецька та інноваційна діяльність у закладах вищої освіти. URL: <http://fedmet.org/analytics/zakon-ukraini-pro-vishhu-osvitu/>

29. Навчальна програма «Педагогіка» для здобувачів першого

(бакалаврського) рівня вищої освіти, ХНПУ імені Г. С. Сковороди.

30. Стандарт вищої освіти у галузі знань 02 Культура і мистецтво спеціальність 025 (Музичне мистецтво) для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (від 24.05.2019 року).

URL : <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2021/07/28/025-Muz.mystetstvo-bakalavr.28.07.pdf>

31. Положення про організацію освітнього процесу в Харківському національному педагогічному університеті імені Г.С. Сковороди. URL : <http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat dokum/Piojenn/Pro organisaziyu osvitnogo procesy.pdf>

32. Про затвердження Переліку спеціалізацій спеціальності та напряму підготовки «Музичне мистецтво», за якими може одночасно здійснюватися підготовка фахівців у вищих навчальних закладах сфери культури : Наказ Міністерства культури України від 26.06.2014 р. № 492, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 8 липня 2014 року за №786/25563.

Навчальне видання

**Людмила Рибалко, Чжоу Мінь,
Ло Юаньвень, Дар'я Овсюк**

**Виховання естетичного смаку в майбутніх музично-педагогічних
працівників у закладах вищої освіти**

Методичні рекомендації до самостійної роботи
для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти у галузі
знань 02 Культура і мистецтво спеціальність 025 Музичне мистецтво,
у галузі знань 01 Освіта/Педагогіка спеціальність 014 Середня освіта
(музичне мистецтво)

Відповідальний за випуск: *Рибалко Л. С.*

Комп'ютерна верстка: *Чжоу Мінь* :

Коректор: *Овсюк Д. Р.*

Формат 60x84/16. Гарнітура Times ET. Умов. друк. арк. 1,0.
Підписано до друку 07 березня 2022 р.

Харківський національний педагогічний університет
імені Г. С. Сковороди
61002, м. Харків, вул. Алчевських, 29

Тираж електронний (репозитарій ХНПУ імені Г. С. Сковороди)